

Štátna pomoc pri koronakríze má riziká pre podnikateľov

Tlačová správa

Bratislava, 4. december 2020

Na pandémie koronavírusu doplácajú aj podnikateľské subjekty. Pre mnohých je aktuálna situácia likvidačná, či mimoriadne kritická. Mnohí teda siahajú po štátnej pomoci, najmä po príspevkoch na udržanie pracovných miest. Financie sú poskytované zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ.

Zuzana Moravčíková Kolenová - Slovenská komora daňových poradcov: "Podnikatelia pri žiadostiach o pomoc nie vždy myslia na to, že ak uvedú nesprávne údaje, hrozia im sankcie, či dokonca trestné stíhanie. A to aj v prípade, ak je chyba nevedomá, keďže pravidlá pomoci nie sú vždy jednoznačné."

Podnikateľom sú poskytované verejné prostriedky, ktoré môže kontrolovať štát alebo EÚ. Kontroly nečakajú na koniec pandémie, ale vykonávajú sa priebežne. Podľa medializovaných informácií už stovky podnikateľov museli úradom pomoc vrátiť.

Zuzana Moravčíková Kolenová - Slovenská komora daňových poradcov: "Nevýhodou príspevkov na udržanie pracovných miest je, že úrady vopred nekontrolujú, či žiadateľ splnil podmienky. Zodpovednosť za ich splnenie nesie podnikateľ. Riziko je pri následnej kontrole, ak sa preukáže, že čestné vyhlásenia nezodpovedali skutočnosti."

Podnikateľom robia najväčší problém výber vhodného opatrenia, určenie tržieb a daňové povinnosti. Výber vhodného opatrenia skomplikovali opatrenia Úradu verejného zdravotníctva, podľa ktorých sa poskytovali príspevky. Aktuálne sa opatrenia zverejňujú v oficiálnom Vestníku vlády SR, ale na jar 2020 boli spravidla iba na webe ÚVZ, často sa menili a používali sa pojmy bez legálnej definície.

Zuzana Moravčíková Kolenová - Slovenská komora daňových poradcov: "Neexistovalo jednoznačné pravidlo podľa ktorého by sa príspevky poskytovali buď zakázaným prevádzkam (Opatrenie 1) alebo prevádzkam s poklesom tržieb (Opatrenie 3). Zároveň pokles tržieb nebol zákonom definovaný. Problematické je aj plnenie daňových povinností pre účely príspevkov, ktoré zákon neupravuje jednoznačne a splnenie podmienky môže byť nejasné."

Príspevky na udržanie pracovného miesta znamenajú, že zamestnávateľ nesmie zamestnanca prepustiť 2 mesiace po poskytnutí príspevku. Praktický problém je pri skončení pracovného pomeru zo strany zamestnanca. Ten nemá zakázané podať výpoveď alebo navrhnúť uzatvorenie dohody o skončení. Riziko nastáva práve pri dohode, ak nie je riadne zdokumentované alebo ak nie je v texte dohody, že návrh na skočenie dáva zamestnanec.

Sankcie - vrátenie príspevku, priestupok, trestný čin

Úrad práce, ktorý príspevok poskytol ho môže žiadať naspäť, ak dodatočne zistí, že žiadateľ nespĺňal podmienky. Ak teda jeho čestné vyhlásenie nezodpovedá skutočnosti, nemá odklad platenia alebo splátkový kalendár na dane, odvody, pokuty. Ak žiadateľ nevráti finančný príspevok, keď zistí, že nespĺňal podmienky alebo v lehote určenej úradom, ak nesplnenie zistil úrad, úrad práce, mu môže uložiť pokutu do výšky 33 193,91 eur. Okrem toho od neho môžu vymáhať aj penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny.

Zuzana Moravčíková Kolenová - Slovenská komora daňových poradcov: "Okrem vrátenia príspevku sa žiadateľ mohol dopustiť aj priestupku, ak uvedie nepravdivý údaj v čestnom vyhlásení, za čo mu môže byť uložená pokuta do 165 eur. V extrémnom prípade môže ísť aj o trestný čin."

Žiadatelia sú v žiadostiach upozornení na následky, ak uvedú nepravdivé skutočnosti. Ide o trestný čin podvodu, subvenčný podvod a poškodzovanie finančných záujmov EÚ. Trestný čin by nastal pri úmyselnom konaní, ktoré musí byť pred súdom preukázané. Stíhanie v takýchto prípadoch nie je časté, ale má rastúcu tendenciu. V roku 2018 bolo stíhaných 77 osôb za poškodzovanie finančných záujmov EÚ. (zdroj: Správa o činnosti Úradu špeciálnej prokuratúry, r. 2018)

Podnikateľom hrozí trest odňatia slobody najmenej 1 až 5 rokov, ktorý môže byť uložený aj s podmienkou, peňažný trest alebo aj zákaz prijímania štátnej pomoci.

Úrady môžu kontrolovať aj to, či boli príspevky použité v súlade s určeným účelom, či boli použité hospodárne a či sa subjekt bezdôvodne neobohatil. Za porušenie finančnej disciplíny hrozia podnikateľom penále až do výšky sumy príspevku. Okrem toho môžu dostať aj pokutu od 200 eur do 10 000 eur. Štát by mohol vymáhať náhradu škody aj v prípade, ak už podnikateľ - firma, zanikla. Vtedy sa do pozornosti dostávajú konatelia zaniknutých firiem.

V rámci koronakrízy boli mnohé opatrenia prijímané rýchlo a nejednoznačne. Preto by sa vo väčšine problematických prípadov mala posudzovať zásada, že nejasná právna norma ide na ťarchu tvorcu zákona a nie podnikateľa, ako aj zásada, aby za ten istý skutok nebolo ukladaných viac trestov.

V prípade otázok kontaktujte:

Lucia Ježeková Havlíková, PR manažér, kontakt pre médiá

email: tlacove@skdp.sk, tel: +421 915 908 760

Slovenská komora daňových poradcov, Trnavská cesta 74/A, 821 02 Bratislava